بسم الله الرحمن الرحيم

وەقایعی کوردستان

رۆژنامەی رەسمیی حکومەتی هەرێمی کوردستانە / وەزارەتی داد دەری دەکات

ژمارە (٥) سالّی یەکەم ٢٠٠٠/١١/٢٥ز (٤)ی سەرماوەز ٢٧٠٠ی کوردی (٢٩)ی شەعبان ١٤٢١ی کۆچی

لەم ژمارەیەدا :

- **بڕیاری ژمارە (٢١) لە ٢٠٠٠/١٠/٢٩**

  یاسای ژمارە (٦)ی سالّی ٢٠٠٠

  یاسای سەندیکای پزیشکانی هەرێمی کوردستانی عێراق

- **بڕیاری ژمارە (٢٢) لە ٢٠٠٠/١٠/٢٩**

  یاسای ژمارە (٧)ی سالّی ٢٠٠٠

  یاسای خانەنشینی کەمئەندامبووانی پێشمەرگە

- **بڕیاری ژمارە (٢٣) لە ٢٠٠٠/١٠/٣٠**

  یاسای ژمارە (٨)ی سالّی ٢٠٠٠

  یاسای پەیمانگەی ئامادەکردنی پێشنوێژو خوتبەخوێنانی وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئیسلامی هەرێمی کوردستان

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

ناونیشان: هەولێر بالّەخانەی وەزارەتی داد

(٢٠٥١٢ : ٤٣٥٣ : ٤٣٥٢ : ٤٣٥١

بسم الله الرحمن الرحيم

وقائع كوردستان

الجريـدة الرسـمية لحكـومة أقليم كوردسـتان العـراق – تصـدرها وزارة العـدل

العـــدد (٥) السـنة الاولـى ٢٠٠٠/١١/٢٥م (٤) سەرماوەز ٢٧٠٠ ك (٢٩) شعبان ١٤٢١ هـ

في هـذا العـدد

• قـرار رقم (٢١) فـي ٢٠٠٠/١٠/٢٩

قـانـون رقم (٦) لسـنة ٢٠٠٠قانـون نقابـة الأطبـاء لأقليـم كوردسـتان العـراق

• قـرار رقم (٢٢) فـي ٢٠٠٠/١٠/٢٩

قانون رقم (٧) لسـنة ٢٠٠٠قانـون تقاعـد معـوقي اليپشـمەرگـە

• قـرار رقم (٢٣) فـي ٢٠٠٠/١٠/٣٠

قانـون رقم (٨) لسـنة ٢٠٠٠ قانـون معهـد أعـداد الأئمـة و الخطبـاء لـوزارة الأوقـاف و الشـؤون الأسـلامية لأقليـم كـوردسـتان العـراق

ئـەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـوردستان

www.mojkurdistan.com

بە ناوی خوای گەورەو میهرەبان

بە ناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیــــار: ٢١
مێژووی بڕیــــار: ٢٠٠٠/١٠/٢٦

((بــڕیـــــار))

پـشت بـەو یاسـاکارییەی کـە ئەنجومـەنی نیـشتمانیی کوردسـتانی عێـراق لـە دانیـشتنی ژمارە(١١)ی ڕۆژی (٢٠٠٠/١٠/١٨)یدا ئەنجامی داوەو ، بەپێیحوکمی بڕگە (١)ی ماددەی (٥٦) لە یاسـای ژمـارە (١)ی هـەموار کـراوی سـاڵی (١٩٩٢) و ، بـەپێی ئـەو دەسـەڵاتەش کـە بڕگـە (٣)ی مـاددەی دووەمـی یاسـای ژمـارە (١٠)ی سـاڵی (١٩٩٧) پێمـانی داوە ، بڕیـاری دەرهێنـانی ئـەم یاسایەی خوارەوەمان دا :

یاسای ژمارە (٦)ی ساڵی (٢٠٠٠)
یاسای سەندیکای پزیشکانی هەرێمی کوردستانی عێراق

ماددەی یەکـەم :

مەبەست لەم ووشانەی خوارەوە ماناکانی تەنیشتیانە :

هەرێم : مەبەست هەرێمی کوردستانی عێراقە .

سەندیکا : سەندیکای پزیشکانی هەرێمی کوردستانی عێراق .

ئەنجومەن : ئەنجومەنی سەندیکا .

نەقیب : نەقیبی پزیشکانی کوردستان .

پزیشك : هەر ئەندامێك لە سەندیکادا بڕوانامەیەکی لە پزیشکی یان هاوتاکەی هەبێت و لە بەکالۆریۆس کەمتر نـەبێت و لـە زانکۆیـەك یـان پەیمانگایـەك وەرگرتبـێ کـە لـە لایـەن ئەنجومـەنی فێرکردنـی بـاڵا لـە هـەرێمی کوردستان دانی پێداهێنرابێو و پیشەکەی خۆی دەست دابێتێ لە یـەکێك لـەو پـسپۆرییە پزیـشکییانەی کـە لەم یاسایەدا بڕیاری لەسەر دراوە.

کارکردن لە پیشەکەدا : بریتییە لە کارکردن لـە بـواری پـسپۆڕیە پزیـشکییەکان لـە یـەکێك لـە بوارەکـانی لێکۆڵینـەوەو ئـەو نەخـشەسازییەی کـە مەبەسـتی پزیـشکاییان هەیـەو ، پێـشکەش کردنـی پـرس و ڕا لـە باریانەوەو سەرپەرشتی کردنێو کارکردن لە کارو فرمانی پزیشکیدا کـە ئەنجومـەنی سـەندیکا دەسنیـشانی دەکات .

وەزیــــر : وەزیری تەندروستیو کاروباری کۆمەڵایەتییە .

بەشی یەکەم
دامەزراندن و ئامانجەکان

ماددەی دووەم :

بەپێی ئەم یاسایە سەندیکایەك دادەمەزرێ بەناوی سەندیکای پزیشکانی هەرێمی کوردستانی عێراق و خاوەنی کەسایەتییەکی مەعنەوییە و بارەگاکەی لە هەولێری پایتەختی هەرێم دەبێو بۆی هەیە لق لە پارێزگاکانی هەرێم بکاتەوە .

ماددەی سێیەم :

سەندیکا بە مەبەستی جێبەجێکردنی ئەم ئامانجانە کاردەکات .

١. وەستانی پزیشکان لەگەڵ گەلی کوردستان و پشتگیریی کردنی حکومەتی هەرێم و پێڕۆی دیموکراتیو پتەوکردن و بەرەو چاکتربردنی فیدرالییەت .

٢. بەرگریی کردن لە مافی پیشەیی ڕەوای پزیشکان لە هەرێمدا.

٣. رێکخستنی بەشداربوونی پزیشکان لە ژیانی کۆمەڵایەتیدا .

٤. سەرپەرشتی کردنی پیشەیی لە بارەی پزیشکان و دەست دانە پیشەیان لە عیادەی تایبەتی و نەخۆشخانە ئەهلیەکان ، تاکو کاری چەوتی وا نەکرێ کە لەگەڵ پیرۆزیی پیشەکە نەگونجێ .

٥. چەسپاندنی مەرجەکانی کردنەوەی عیادەی تایبەتیو نەهێشتنی ئەو بارانەی کە مەرجەکانیان لێ نایەتە دی .

٦. وەدەست هێنانی دەرفەتی کارکردن بۆ پزیشکانی دانیشتووی هەرێم .

٧. رێکخستنی پەیوندییەکانی پزیشکان لەگەڵ دەزگاکانی دەوڵەت و دەزگا حکومەتیو ناحکومەتییەکان .

٨. هاریکاری کردن لەگەڵ سەندیکا و کۆمەڵەی پیشەیی دیکە لە هەرێم دا و لە دەرەوەیدا ، لەوانەی ئامانجەکانیان لەگەڵ ئامانجی سەندیکادا دەگونجێن .

٩. بەهێزکردنی پەیوەندی لەگەڵ پزیشکە کوردەکان و دۆستانی گەلی کورد لە دەرەوەی هەرێم دا.

١٠. بەرزکردنەوەی ئاستی پیشەیی و زانستی و رۆشنبیریی ئەندامانی بۆ پێشخستنی پیشەکە و پاراستنی .

١١. ڕای خۆی لەسەر ئەو پرۆژەی یاساو پێڕەوانەوە دەربڕێ کە پەیوەندی بە پیشەی پزیشکی و رێکەوتننامە تەندروستییەکانەوە هەیە .

١٢. هەوڵ بدا کە ئاسوودەیی ژیانی ئەندامەکانی لەکاتی نەخۆشی و پیریو زەبوونیدا دەسەبەر بکا .

١٣. ڕێساکانی دەستدانە پیشەکە ریك بخات و موراقەبەی جێبەجێکردنیان بکات .

بەشی دووەم
چـوونە نـاو سەنديكاو ئەنداميّتی

ماددەی چـوارەم :

دەبیّ ئەندام ئەم مەرجانەی لیّبیّتە دی :

١. لە هاوولاّتييانی كوردستانی عيّراق بیّ ياخود ليّی دابنيشیّ .
٢. بە تاوانيّكی ناسياسی يا كەتنيّكی ئابڕووبەر سزا نەدرابیّ.
٣. بڕوانامەيەكی هەبیّكە لە بەكالۆريۆس يا هاوتای لە پزيشكی دا كەمتر نەبیّ .

ماددەی پيّنجتەم :

١. چوونە ناو سەنديكا بە داواكارييەكی نووسراو دەبیّو پيّشكەش بە نەقيب يا سەرۆكی لـق لـە پاريّزگا دەكریّو بەلّگەنامە پيّويستەكانی پيّوە دەلكيّنریّ .
٢. داواكاريی چـوونە نـاو سـەندكا ، لـەماوە (٣٠) ڕۆژلـە ميّـژووی تۆمـاركردنی لـە سـەنديكا ، دەخريّتـە بەردەم ئەنجومەن و ئەنجومەنيش پيّويستە لـەو ماوەيـەدا بيبڕيّتـەوە و ئەگـەر ئـەو ماوەيـە ڕەت بـوو و يەكلانەكرايەوە ئەو داواكارە بەوەرگيراو لە سەنديكا دادەنریّ .
٣. ئەنجومەن بۆی هەيە بە بڕياريّكی هۆ دەرخەر داواكاريی چوونە ناو سەنديكا ڕەت بكاتـەوە و خـاوەن داواكەش بۆی هەيە لەلای دادگای تەمييزی هەريّمی كوردستانی عيّراق لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ لە ميّژووی پیّ ڕاگەياندنيەوە تانووت لەو بڕيارە بدات و بڕياری دادگاش بنبڕە .

ماددەی شەشەم :

١. پزيشك لە هەريّمی كوردستاندا تا نەچيّتە نـاو سـەنديكا بڕوانامـەی تۆمـاركردن و مۆلّـەتی دەسـتدانە پيشەی وەرنەگریّ بۆی نييە دەست بداتە پيشەكەی .
٢. ئەو پزيشكە كوردانەی لە دەرەوەی هـەريّمن بۆيـان هەيـە بيّنـە نـاو سـەنديكا بـەو مەرجـەی هـەموو مەرجيّكی ياساييان ليّ بيّتە دی و ئەنجومەنی سـەنديكا بـۆی هەيـە داواكـەيان قـەبوولّ بكـات يـا ڕەوتـی بكاتەوە .

ماددەی حەوتەم :

١. نویّ كردنەوەی مۆلّەتی دەستدانە پيشە لە ماوەی مانگی كانوونی دووەمـی هـەموو سـالّيّكدا ئـەنجام دەدریّ و ئەگەر هەر ئەنداميّك لەو ماوەيەدا دواكەوت بە بیّ عوزری ڕەوای وا كە ئەنجومەن قەناعەتی پیّ بیّ ، لە دەست دانە پيشەكەی قەدەغـە دەكـریّ و مۆلّـەتی كـاركردنی پـیّ نادريّتـەوە تـاكو دووقـات ئابوونەی نویّ كردنەوەی نەدات.

٢. ئەگەر ئەندام لە نویَ کردنەوەی مۆڵەتەکەی بۆ دوو ساڵی یەك لە دوای یەك دوا کەوت و هیچ عوزرێکی رەوای نەبوو ، ئەوا ناوی لە تۆماری سەندیکا دەکوژێندرێتەوەو ماوە نادریَ دەست بداتە پیشەکەیو ، ئەگەر ویستی دووبارە ناوی تۆمار بکرێتەوە دەبیَ ئابوونەی چوونە ناو سەندیکا و ئابوونەی نویَ کردنەوەی مۆڵەتی دەست دانە پیشەکەی دووقات بدات .

٣. ئەگەر ئەندامیَ، مەرجیَ لە مەرجەکانی چوونە ناو سەندیکای لە دەست دا ئەوە مافی ئەندامییەکەی لە دەست دەدا و بە بڕیارێکی ئەنجومەن پیشەکەی لیَ قەدەغە دەکریَ ، بەلآم بۆی هەیە لە بەردەم دادگای پێداچوونەوەی هەرێمدا، لە ماوەی (٣٠) رۆژدا کە لە رۆژی ئاگادارکردنییەوە دەست پێدەکا تانە لە بڕیارەکە بدات ، بڕیاری دادگاش چیبیَ هەر ئەوەیە و دەبڕدرێتەوە .

ماددەی هەشتەم :

نابیَ ئەندام پایەی نەقیبی و ئەم پایانەی خوارەوە پێکەوە کۆبکاتەوە:

١. سەرۆکایەتی پەرلەمان .
٢. وەزیر یان بریکاری وەزیر لە وەزارەتەکانی هەرێمدا .
٣. بەرێوەبەری گشتی لە وەزارەتی تەندروستی و کاروباری کۆمەلآیەتیدا.
٤. بەرێوەبەری کۆمپانیایەکی بازرگانی .

ماددەی نۆیەم :

١. دەستدانە پیشە تەنها بۆ ئەو کەسانەیە کە ئەندامی سەندیکان و هەموو هەل و مەرجێکیان بە پێی ئەم یاسایە لیَدێتە دی .

٢. پێویستە فەرمانگە رەسمی و نیمچە رەسمییەکان و دام و دەزگاکانی دیکەی هەرێم وێنەیەك لە فەرمانی دامەزراندنی ئیش پیَکردنی ئەو پزیشکەی کە ئەندامە بنێریَ بۆ سەندیکا .

ماددەی دەیەم :

١. نابیَ پزیشکی مۆڵەتدارو پتر لە عیادەیەك لە هەرێمدا بکاتەوە .

٢. نابیَ پزیشك عینوانی پسپۆرییەك لەهەر لقێك لە لقەکانی پزیشکی هەلگریَ تەنیا دوای وەرگرتنی ئەو لەقەبەی دەبیَ بە رێگایەکی ئوسوولی لە لایەنێکی تایبەتمەند و تۆمارکردنی لە سەندیکادا .

٣. پزیشکی سەر بە دەوڵەت و هەموو کەرتەکانی دیکە بۆی هەیە دەست بداتە پیشەکەی لە دەرەوەی کاتی دەوامی رەسمی دا بە پێی ئەو هەلو ومەرجەی کە سەندیکا بۆیانی دیارکردووە .

٤. حوکمەکانی رێککەوتننامە و گرێبەندەکان بۆ ئەندامە کوردەکان و بیانیەکان و ئەوانەی لە پارێزگاکانی دیکەی عێراق دێن پێویستە رەچاو بکرێن ، لە کاتێك دا گەر رێیان پێبدریَ دەست بدەنە پیشەکە .

بەشی سێیەم
پێکهاتەکان

ماددەی یازدەم :

یەکەم : سەندیکا لە مانەی خوارەوە پێك دێ :

١. دەستەی گشتی .
٢. ئەنجومەنی سەندیکا .
٣. لیژنەی بەرزەفت .
٤. دەستەی لقەکانی پارێزگاکان .

دووەم :

١. دەستەی گشتی لە هەموو ئەندامان یان ئەو نوێنەرانەی کە ئەرکی سەرشانی خۆیان بە پێی ئەم یاسایە جێبەجێ کردووە پێك دێ و بەرزترین دەستەڵاتە لە سەندیکا و هەرسێ ساڵ جارێك کە لە مێژووی هەڵبژاردنەکەوە دەست پێ دەکا لە هەفتەی یەکەمی مانگی ئادار کۆبوونەوەیەکی ئاسایی لە بارەگای خۆی دەبەستێو ئەمەش بە بڕیاری ئەنجومەنی سەندیکا و بانگهێشتی نەقیب دەبێ بۆ هەڵبژاردنی نەقیب وهەشت ئەندامی ئەصلی و دوو ئەندامی یەدەگ بۆ پڕکردنەوەی ئەندامیەتی ئەنجومەن و لیژنەی بەرزەفت کردن و نیسابیش بە ئامادەبوونی دوو سێیەکی ئەندامانی دەستەی گشتی یا نوێنەرانی تەواو دەبێت و کاتێك کە نیساب تەواو نەبوو ، ئەوا هەڵبژاردن دوای پازدە رۆژ لە کۆبوونەوەی یەکەم دەکرێ لە کات و شوێنی دیاری کراودا و لەو کاتەدا بە ئامادەبوونی سێیەکی ئەندامان یا نوێنەران نیساب تەواو دەبێو بە پێچەوانەش ئەنجومەنەکە بە بەردەوام بوو دادەنرێ لە کارەکەی بۆ دەورەیەکی دیکە .
٢. لە بارێکدا کە ئەندامانی دەستەی گشتی لە (٥٠٠) ئەندام پتر بوون ، ئەوا هەڵبژاردنەکە لە رێگەی نوێنەرانەوە دەبێو رێژەی نواندنیان لە لایەن ئەنجومەنی سەندیکا یان ئەوەی جێی دەگرێتەوە بە ئەندامانی ئەنجومەنی سەندیکاوە دەسنیشان دەکرێ .

ماددەی دوازدەم :

١. دەستەی گشتی کۆبوونەوەیەکی ئاسایی بۆ ئەم مەبەستانە ساز دەکات .
أ. هەڵبژاردنی نەقیب و ئەنجومەنی سەندیکا لە ژێر چاودێری دادگادا .
ب. پەسندکردنی بودجەی سەندیکا .
ج. ئیقرارکردن و هەموارکردنی پێڕۆی ناوخۆو سەیرکردنی ئەو پێشنیازانەی کە بۆ هەموارکردنی یاسای سەندیکا پێشکەش کراوە .

١. ئەنجومەنی سەندیکا ، ساڵانە ، بە هاوبەشی لەگەڵ ئەنجومەنەکانی لقەکاندا کۆبوونەوەیەك بۆ ئەم مەبەستانەی خوارەوە سازدەدا :
أ. ئیقرارکردنی بودجەی ساڵانەو حسابکاریی کۆتایی .
ب. وتوێژکردن و ئیقرارکردنی راپۆرتی ساڵانەو کاروباری سەندیکا .
ج. سەیرکردنی ئەو پێشنیازانەی کە بۆ هەموارکردنی یاسای سەندیکا و پێڕۆی ناوخۆ پێشکەش کراون .

ماددەی سیازدەم :

١. دەشێبانگهێشتی دەستەی گشتی بۆ کۆبوونەوەیەکی نائاسایی بکرێ لەم دووبارەدا:
أ. بە بڕیارێکی هۆداری زۆربەی ئەندامانی ئەنجومەن .
ب. بە داواکارییەکی نووسراوی هۆدار ، لەلایەن سێیەکی ئەندامانی دەستەی گشتیەوە پێشکەش بە ئەنجومەن بکرێو ئەنجومەنیش دەبێ بانگهێشت دەربکات و وادەی کۆبوونەوە لە ماوەی (١٥) رۆژ لە مێژووی گەیشتنی داوکاریەکەدا دەسنیشان بکات .

٢. نابێ لە کۆبوونەوە نائاسایەکانی دەستەی گشتی ، جگە لەو کاروبارەی لە خشتەی کاردا هاتووە و کۆبوونەوەو بۆ کراوە باسی شتی تر بکرێت .

ماددەی چواردەیەم :

١. ئەو ئەندامەی کە لە رێگەی بەرزەفت کردنەوە دەست دانە پیشەکەی لێ قەدەغە کراوە ناشێ بەشداریی لە کۆبوونەوەکانی دەستەی گشتیدا بکات .

٢. بڕیارەکان لە کۆبوونەوەکانی دەستەی گشتی بە زۆربەی دنگەکان دەدرێن و ئەگەر وەکو یەک دەرچوون ، ئەوا ئەو لایەنە پەسەند دەکرێ کە نەقیب دەنگی لەگەڵ داوە .

ماددەی پازدەم :

بەرێوەبردنی کاروباری سەندیکا ، ئەنجومەنێك دەیگرێتە ئەستۆ کە پێك دێ لە :

یەکەم : نەقیب و مەرجە ماوەیەك دەستی دابێتە کارەکەی کە لە (١٢) ساڵ کەمتر نەبێ .

دووەم : هەشت ئەندام و دوو ئەندامی یەدەگ لەوانەی ماوەی دەستدانە پیشەکەیان لە (٨) ساڵ کەمتر نەبێ .

ماددەی شازدەم :

یەکەم : ئەنجومەن بە دەنگدانی نهێنی لەناو ئەندامەکانیدا جێگری نەقیب و سکرتێرێك و خەزنەدارێك لە یەکەمین کۆبوونەوەی دوای هەڵبژاردنەکە هەڵدەبژێرێ‌و دەستەڵاتی هەر یەکێك لەوانە لە پێڕەوی ناخۆی سەندیکا دەسنیشان دەکرێ.

دوەوم : ئەنجومەن دانیشتنە ئاساییەکانی هەر مانگە جارێك بە لانی کەمەوە دەبەستێ‌و دەشبێ دانیشتنی نائاسایی لەسەر بانگهێشتی نەقیب یاخود لەسەر داوای سێیەکی ئەندامانی ساز بکات .

سێیەم : نەقیب بۆی نییە پتر لە دوو دەورەی هەڵبژاردنی یەك لە دوای یەك لە پایەکەی خۆی بمێنێتەوە ، بەلاَم بۆی هەیە دوای تێپەڕبوونی دەورەیەکی هەڵبژاردن خۆی بۆ پایەی نەقیب بپاڵێوێ .

ماددەی حەڤدەم :

یەکەم : نیسابی کۆبوونەکانی ئەنجومەن بە ئامادەبوونی زۆربەی ئەندامانی تەواو دەبێت و بڕیارەکانی بە زۆرینەی دەنگی ئامادە بووان دەردەچن و کاتێك کە دەنگەکان بەرامبەر بوون ئەو لایەنە پەسەند دەکرێ کە نەقیب دەنگی لەگەڵ داوە .

دووەم : ئەگەر شوێنی نەقیب بەهەر هۆیەکەوە بێ چۆڵ بوو ، ئەوا جێگرەکەی ، جێی دەگرێتەوە ، ئەگەر هاتوو شوێنی جێگر چۆڵ بوو ، ئەوا سکرتێر جێی دەگرێتەوە ، ئەمەش بۆ ئەو ماوەیە دەبێ کە لە دەورەکە دەمێنێ .

سێیەم : ئەگەر یەکێك لە پایەکانی ئەنجومەن بەهەر هۆیەك بێ چۆڵ بوو ، ئەوا ئەندامێك لە نێو ئەندامەکانی تر بە رێگەی دەنگدانی نهێنی ئەو شوێنە پڕ دەکاتەوە و شوێنی ئەوەی دوایش یەکێك لە ئەندامە یەدەگەکان پڕی دەکاتەوە کە دەنگی زۆرترە .

چوارەم : ئەگەر پایەی زۆربەی ئەندامانی ئەنجومەن (جگە لە سەرۆکەکانی هۆبەکان) چۆڵ بوو ، ئەوا دەبێ ئەنجومەن دەستەی گشتی بانگ بکات بۆ کۆبوونەوە و هەڵبژاردنی ئەو کەسانەی پڕیان دەکەنەوە لە ماوەی دوو مانگ و ، بە هەمان ئەو رێگایەی لەم یاسایەدا روون کراوەتەوە ، ئەمەش بۆ ئەو ماوەیە دەبێ کە لە دەورەکە ماوە .

ماددەی هەژدەم :

ئەو ئەندامەی ئەنجومەن یان یەکێك لە لیژنەکانی ئەگەر لە سێ دانیشتنی یەك لە دوای یەکدا ئامادەنەبوو ، یاخود لە پێنج دانیشتنی جیاجیا لە ماوەی ساڵێکدا بە بێ عوزرێکی رەوا بە وازهێنەر لە کارەکەی دادەنرێ

ماددەی نۆزدەم :

ئەنجومەنی سەندیکا ئەم کارانەی خوارەوە دەگرێتەوە ئەستۆ:

یەكەم :

١. کارکردن لە پێناوی هێنانەدی ئامانجەکانی سەندیکا .
٢. چوونە ناو سەندیکا و قەدەغەکردنیان لە دەستدانە پیشە .
٣. بەرێوەبردنی کاروباری سەندیکا و جێبەجێکردنی نەخشەو بەرنامەکانی .
٤. بانگهێشت کردنی دەستەی گشتی بۆ کۆبوونەوە و جێبەجێ کردنی بڕیارەکانی .
٥. سەرپەرشتی کردنی لقەکان و دابین کردنی رێکو پێکی چالاکییەکانی .
٦. ئامادەکردنی بودجەی سالآنەو بەرێوەبردنی دارایی سەندیکا .
٧. کردنەوەی لقی نوێی سەندیکا .
٨. سەرپەرشتی رێکخستنی دەست دانە پیشەی پزیشکی لە عیادە تایبەتییەکاندا .
٩. پێشکەش کردنی پێشنیار لە بارەی هەموارکردنی یاسای سەندیکا .
١٠. دەسنیشان کردنی ئەوکەسەی نوێنەرایەتی سەندیکا دەکات لە لیژنەرەسمی و نا رەسمیەکاندا ، ئەگەر هاتوو نەقیب نوێنەرایەتی نەکرد .
١١. ناردنی ئەو کێشەو شکایەتانەی کە دێن ، بۆ بەردەم لیژنە تایبەتمەندەکان .
١٢. بەشداری کردن لە پێشکەش کردنی پێشنیار لە بارەی یاساکاری و پلان و بەرنامەی تەندروستی لە هەرێمدا .
١٣. پێکەوەنانی لیژنەی لاوەکی بۆ بەدیهێنانی ئامانجەکانی ئەم یاسایە .
١٤. بڕیاردان لەسەر بە موڵك کردنی ماڵ و خانووبەرەو وەرگرتنی بەخشش و مینحەو هەل و مەرجی قەرز پێدان و قەبووڵ کردنی یارمەتی دارایی لە چوار چێوەی مەبەستەکانی سەندیکا دا .
١٥. خۆ ئامادەکردن بۆ هەڵبژاردنەکان .
١٦. پێدانی مۆڵەتی دەستدانە پیشە .
١٧. بڕیاردانێکی بنبڕ لە بارەی وازهێنانی نەقیب یان هەر یەكێك ئەندامانی ئەنجومەن یان لیژنەکانی سەندیکا یان هاوشێوەکانیان بە مەرجێك لە یەکەم کۆبوونەوە دا بخرێنە بەردەم دەستەی گشتی .
١٨. دامەزراندن و بەرێوەبردنی یانەکانی سەندیکا بە پێی یاسای کۆمەڵەکان .
١٩. قبولّ کردنی بەخشش بە رەزامەندیی لایەنە رەسمیەکان .

دووەم : پێدانی هەندێك لە دەستەڵآتەکانی بە نەقیب یان سەرۆکەکانی لقەکانی سەندیکا .

ماددەی بیست :

جگە لەوەی کە ئەنجومەنی سەندیکا دەستەڵآتی کاری تایبەتی بە نەقیب دەدات ، نەقیب ئەم کارانەی خوارەوەش دەکات :

یەكەم :

١. نوێنەرایەتی سەندیکا لە بەردەم هەموو لایەنێکدا دەکات .
٢. جێبەجێکردنی بڕیارەکانی ئەنجومەنی سەندیکا .
٣. بانگهێشت کردنی دەستەی گشتی بۆ کۆبوونەوە ، ئەمەش لە سەربڕیاری ئەنجومەن سەندیکا دەبێت .
٤. سەرۆکایەتی کردنی کۆبوونەوەی دەستەی گشتی و ئەنجومەنی سەندیکا .
٥. ئیمزا کردنی بە ڵگەنامەی لە بانك دانان و خەرج کردنی پارەی سەندیکا .
٦. ئامادەکردنی بودجەی سالآنەو راپۆرتی کۆتایی بۆ ژمێرکاریی دوایی و راپۆرتی سالآنە لە بارەی چالاکی سەندیکا و پێشکەش کردنی بە ئەنجومەن سەندیکا لە وادەی دیاری کراویدا .
٧. دامەزراندنی کارمەندان لە سەندیکا بە پێی میلاکی پەسەندکراو لە لایەن ئەنجومەنی سەندیکا و پیادەکردنی ئەوەی پەیوەندیی هەیە بە کاروباری خزمەت و بەرزەفت کردنیان .

دووەم : نەقیب بۆی هەیە هەندێك لە دەستەلآتەكانی خۆی بدات بە جێگرەكەی یان یەكێك لە ئەندامانی ئەنجومەنی سەندیكا .

ماددەی بیست و یەكەم :

١. لەهەر پارێزگایەك لقێكی سەندیكا دەكرێتەوە بە پێی پێڕۆی ناوخۆ .
٢. سەرۆكی لق سەرۆكایەتی كۆبوونەوەی لیژنەی لق دەكات و لە كاتی ئامادە نەبوونی ، یەكێك لە ئەندامانی لیژنەی لق كە بە تەمەن لە هەموویان گەورەتر بێت سەرۆكایەتی دەكات .
٣. ماوەی دەورەی ئەنجومەنی لق سێ ساڵە و لە رۆژی هەڵبژاردنەكەوە دەست پێ دەكات.

ماددەی بیست و دووەم :

یەكەم :

١. ئەنجومەنی لق لە (٥) ئەندام و (٢) ئەندامی یەدەگ پێك دێ لەوانەی كە لە پیشەكەدا ماوەیەك ئیشیان كردبێ لە (٥)ساڵ كەمتر نەبێ، ئەوانە ئەندامانی لق هەڵیاندەبژێرن .
٢.مەرجە ئەندامانی ئەنجومەنی لق لە دانیشتوانی هەرێم بێ‌و لە هەرێم نیشتەجێ بێ .
٣.ئەنجومەنی لق لە نێو ئەندامەكانیدا سەرۆكی لق و سكرتێرێك و سەرپەرشتكارێكی دارایی هەڵدەبژێرێ .

دووەم : ئەنجومەنی لق ئەم كارانە دەگرێتە ئەستۆ:

١. جێ بەجێ كردنی پلانی بڕیار لەسەر دراوی كار ، لە كۆبوونەوەی دەستەی گشتیو رێنماییەكانی ئەنجومەنی سەندیكا .
٢. كاركردن لە پێناوی بەرزكردنەوەی ئاستی پیشەیی .
٣. بەڕێوەبردنی كاروباری دارایی .
٤. ئەو كاروبارانەی نەقیب یا ئەنجومەنی سەندیكا پێی دەسپێرن .
٥. دامەزراندنی كارمەندانی لق و دەسنیشان كردنی مووچەیان ئەمەش دوای پەسند كردنی ئەنجومەن دەبێ .
٦. دەسنیشان كردنی ئەو كەسەی نوێنەرایەتی لق دەكات لە لیژنە رەسمیەكاندا بە رەزامەندیی ئەنجومەنی سەندیكا .

ماددەی بیست و سێیەم :

سەندیكا بۆی هەیە مەڵبەندی رۆشنبیری و كۆمەڵایەتی دابمەزرێنێ .

دارایی سەندیكا

ماددەی بیست و چوارەم :

١. دارایی سەندیكا لەمانە پێك دێ.
أ. ئابوونەی چوونە ناو سەندیكا و ئابوونەی ساڵانە .
ب. ئابوونەی تۆماركردن .
ج. ئابوونەی تۆماركردنی نازناوی پسپۆری .
د. ئابوونەی كردنەوە و نوێ كردنەوەی مۆڵەتی كاركردنی تایبەتی لە دەزگا تەندروستیەكاندا .
هـ. ئابوونەی راستاندنی راپۆرتی پزیشكی .
و. قازانجی چاپەمەنی سەندیكا .

ز. ئەو غەرامانەی کە ئەندامان لە لایەن لیژنەی بەرزەفتکردن لە پارێزگاکان حوکمیانی پێ دەدرێ و لێیان وەردەگیرێ .
ح. مینحەو بەخشش و هەر داهاتێکی تر .
ط. دەسکەوتەکانی یانەو مەڵبەندی رۆشنبیری و کۆمەڵایەتی سەندیکا .
٢. ئەگەر باری ئاسایی ماوەی نەدا بودجە لەوادەی خۆیدا پەسەند بکرێ ، ئەو کاتە لەسەر بنچینەی دەروازە و بەشەکانی پێشوو دەکرێ تاکو بودجەی نوێ پەسند دەکرێ .

ماددەی بیست و پێنجەم :

یەکەم : ئەو ئابوونانەی کە سەندیکا وەری دەگرێ بەم جۆرەی خوارەوە دەبن :

١. (١٥٠) دینار رەسمی چوونە ناو سەندیکا بۆ پزیشکانی هەرێم .
٢. (١٠٠) دینار ئابوونەی مۆڵەتی ساڵانە یان نوێکردنەوەی بۆ پزیشکانی هەرێم .
٣. (١٠٠) دینار ئابوونەی بەشداربوونی ساڵانە بۆ ئەندامان ، دەبێ ساڵانە لە کاتێکدا بدرێ کە لە مانگی کانوونی دووەم نەترازێ ، ئەگەریش ئەندامێ لەو کاتە دیارکراوەدا نەیداو دواکەوت ، ئەوە دووقات دەبێ بدات .
٤. (١٥٠) دینار ئابوونەی مۆڵەتی ساڵانە بۆ کردنەوەی عیادەی تایبەت بۆ پزیشکە پسپۆرەکان و (١٥٠) دینار بۆ نوێکردنەوەی و (١٠٠٠) دینار ئابوونەی مۆڵەتدانی ئەو پزیشکانەی کە لە رێکخراوی نا کوردستانی کار دەکەن .
٥. (١٠٠) دۆلار رەسمی چوونە ناو سەندیکا بۆ پزیشکە کوردەکانی دەرەوەی عێراق .
٦. (٥٠) دۆلار رەسمی نوێکردنەوەی چونە ناو سەندیکا بۆ پزیشکی کورد لە دەرەوەی عێراق .
٧. (٥٠٠٠) دینار ئابوونەی کردنەوەی نەخۆشخانەی ئەهلی و (١٥٠٠) دیناریش پارەی نوێکردنەوەی ساڵانەی
٨. (٣٠٠٠) دینار ئابوونەی مۆڵەتی کردنەوەی عیادەی نەشتەرگەری و (١٠٠٠) دینار پارەی نوێکردنەوەی ساڵانەی .
٩. (١٠٠) دینار ئابوونەی مۆڵەتی ساڵانەی عیادەی تایبەتی مومارسیەکان و (٥٠) دینار بۆ نوێکردنەوەی ساڵانەی.
١٠. (٣٠٠) دینار ئابوونەی تۆ مارکردنی نازناوی پسپۆری .
١١. (٢٥) دینار ئابوونەی مۆڵەتی ساڵانەی عیادەی میللی و (٢٥) دینار بۆ نوێکردنەوەی .
١٢. (١٠) دینار ئابوونەی تەسدیقکردنی ئەو راپۆرتە پزیشکییانەی لە عیادە تایبەتمەندەکانەوە دەردەچن و (١٠) دیناریش هی ئەوانەی کە لە نەخۆشخانە ئەهلییەکانەوە دەردەچن .

دووەم : پارەو بەڵگەنامەی دارایی لە یەکێك لە بانکە حکومەتیەکان بە ناوی سەندیکا دادەنرێ .

بەشی چوارەم
سزا و حوکمە بەرزەفتیەکان

ماددەی بیست و شەشەم :

ئەو کارانەی خوارەوە بە ئیشی قەدەغەکراو دادەنرێن :

١. سەرپێچی کردنی یاساو پەیڕەوو رێنماییەکان و فەرمان و بنچینەکانی رەوشتی پیشەیی بە تایبەتی راکێشانی نەخۆش بەهۆی پڕوپاگەندە کردن (تەرغیب) و بەکارهێنانی میانگیر .
٢. زیان گەیاندن بە شۆرەتی پیشەیی و ئەوانەی ئەو پیشەیە دەکەن و کەم کردنەوە لە پایەی زانستی و ئەدەبییان .
٣. کارێکی وا بکرێ کە پزیشکەکە بە پێچەوانەی راستیی خاوەن پسپۆرییە.
٤. بەکارهێنانی خاوەن پیشە تەندروستییە مۆڵەتنەدراوەکان .

ماددەی بیست و حەوتەم :

هەر پزیشكێك زیان بە ئەركی پیشەیی بگەیەنێ یان كارێكی قەدەغە كراو بكات یاخود كارێكی وا بكات پایەی پیشەكەی كەم بكاتەوە یان بڕیارەكانی سەندیكا بە پێی حوكمەكانی ئەم یاسایە جێبەجێ نەكات ، خۆی تووشی ئەو سزایە دەكات كە لە یاساكەدا هاتووە بە بێ ئەوەی ئەم كارە پەیوندیی هەبێ بەو كارانەی كە بە پێی یاسای دیكە لە دژیدا دەكرێ.

ماددەی بیست و هەشتەم :

لیژنەی بەرزەفتی لە بارەگای سەندیكا ، لە (٣) سێ ئەندام و دوو ئەندامی یەدەگ بە پێی بڕیاری ئەنجومەن پێك دێت و ئەندامێك لە ئەندامەكانی ئەنجومەنی سەندیكا سەرۆكایەتی دەكا .

ماددەی بیست و نۆیەم :

لیژنەی بەرزەفتی بۆی هەیە ئەم سزایانەی خوارەوە بدات :

١. ئاگادار كردنەوە : ئەوەش بە ئاراستەكردنی نووسراوێك بۆ سەرپێچیكەر دەنێردرێ و ئاگادار دەكرێتەوە كە لە هەڵس و كەوتی دڵخۆش نین .
٢. ئینزار : ئەوەش بە نووسراوێك بۆی دەنێردرێ و تێیدا نارەزایی لە هەڵس و كەوتی سەرپێچیكەر دەردەبڕێ و داوای لێدەكرێ ئەو كارە دووبارە نەكاتەوە ، دەنا بە پێچەوانەوە سزای توند تری بەسەردا دەسەپێندرێ .
٣. غەرامەیەكی لە (٢٥٠) دینار كەمتر نەبێ و لە هەزار دینار رەت نەكات لەسەر پێچیكەر وەردەگیرێ و ، كە نەیدا دەستدانە كاری تایبەتی پیشەیی لێ قەدەغە دەكرێ بۆ ماوەیەك لە شەش مانگ پتر نەبێ و ئەگەر لە ماوەی یەك ساڵ لە مێژووی سەرپێچیكردنی یەكەمی ئەو سەرپێچییەی كردەوە ، ئەوا سزاكەی غەرامەیەك دەبێ كە لە (٥٠٠) دینار كەمتر نەبێ و لە (٢٠٠٠) دینار پتر نەبێ و كاتێك كە نەیدا ئەوا رێگەی كاركردنە تایبەتییەكەی بۆ ماوەیەك لێقەدەغە دەكرێت كە ساڵێك پتر نەبێ .
٤. رێگەگرتن لە كاركردنی تایبەتی پیشەكەی بۆ ماوەیەك لە ساڵێك پتر نەبێ .
٥. غەرامەكردن و رێگە گرتن لە دەستدانەكار لە سنورەكانی دوو بڕگەكەی (٤،٣)ی ئەم ماددەیەدا دەبن .

ماددەی سییەم :

ئەگەر لیژنەی بەرزەفتكردن بینی ئەو كارەی دراوەتە پاڵ پزیشك تاوانێك پێكەوە دەنێ ، پێویستە مەسەلەكە بنێرێ بۆ دادگای تایبەت لە گەڵ ئەوراقی مەسەلەكەو ئەگەر پاك و بێ تاوان دەرچوو ، ئەمە رێگە لە وەرگرتنی كاری بەرزەفتی دەرحەقی ناكرێ بە پێی حوكمەكانی ئەم یاسایە .

ماددەی سی و یەكەم :

١. پزیشك لە ماوەی گرتن و بەندكردن و حیجز كردنی دەستدانە پیشەكەی لێقەدەغە دەكرێ .
٢. پزیشك ئەگەر حوكم بدرێ لەسەر تاوانێكی ئابڕووبەری پەیوەندیدار بە پیشەكەی ، دەستدانە پیشەكەی لێ قەدەغە دەكرێت .
٣. ئەگەر دووبارە حوكمی پزیشك درا لە ئەنجامی تاوانباركردنی لەسەر كرداری وا كە پەیوندیی بە پیشەوە هەبێ نابێ دووبارە ناوی لە سەندیكا تۆمار بكرێتەوە مەگەر دوای رەزامەندییەكی نوێ نەبێ لە ئەنجومەنی سەندیكا ، بە پێی پەیڕەو و ئەو رێنماییانەی لێیەوە دەرچوون .

ماددەی سیو دووەم :

١. بڕیاری قەدەغەكردنی دەستدانە پیشە بە خاوەن پەیوەندییەكان رادەگەیەنرێ كە لیژنـەی بـەرزەفتكاری دیاری دەكات و بە هەموو لقەكانی سەندیكای رادەگەیەنێ .
٢. ناشێ پزیشكێكی تر لە عیادەی پزیشكێكی قەدەغە كراو لە دەستدانە پیشە كار بكات .
٣. ئەو غەرامانەی كە لە لایەن لیژنەی بەرزەفتیەوە حوكمی پێ دەردەچێ دەبێتە داهاتێ بۆ سەندیكا .

ماددەی سیو سێیەم :

١. ئەگەر شكاتێك پێشكەش بە ئەنجومەنی سەندیكا كرا ، ئەوا دەینێرێ بۆ لقی پەیوەندیدار بۆ ئەوەی رای خۆی و رێنمایی خۆی دەربڕێ ، بەڵام ئەگەر لە لایەن هەر كامێكیانەوە ئیسپات نەبوو ، ئەو كاتە دەنێردرێ بۆ لیژنەی بەرزەفتكردن .
٢. سەرۆكی لیژنە ، مێژووی دانیشتن دیاری دەكات و بە پزیشكەكەی رادەگەیەنێ .
٣. دانیشتنەكانی لیژنەی بەرزەفت كردن نهێنی دەبێت .

ماددەی سیو چوارەم:

نەقیب و لایەنەكان كێشەكە بۆیان هەیە لەبەردەم دادگای پێداچوونەوەی هەرێمدا تانووت لە بڕیارەكانی لیژنەی بەرزەفت كردن لە ماوەی (٣٠) رۆژدا كە لە رۆژی تەبلیغەوە دەست پێ دەكا ، بدەن .

ماددەی سیو پێنجەم :

نەقیب و جێگری نەقیب ئەگەر لە شوێنی نەقیب كاری بینی لەسەرپێچیكردنی هەر بەرزەفتییەك كـە لـە حوكمەكانی ئەم یاسایەوە پەیدا بووبێ ، ئیجرائاتی یاساییان دەرهەق دەكرێ لەبەردەم لیژنەی بەرزەفتیدا ، هەواڵە كردنیشیان بۆ لیژنەی بەرزەفتی لە لایەن دەستەی گشتییەوە دەكرێ .

حوكمە گشتییەكان

ماددەی سیو شەشەم :

١. نابێ موڵك و ماڵی سەندیكا دەستی بەسەردا بگیرێت یا بفرۆشرێ ، تـەنیا مەگـەر قەرزەكـە لـە جیـاتی نرخی موڵك و ماڵەكە بێت .
٢. بە ئامادەبوونی نەقیب یا جێگرەكەی یاخود سەرۆكی لق یان ئەوەی نوێنەرایەتیان دەكات نەبێ ، نابێ بارەگای سەندیكا یاخود بارەگای لقەكانی بپشكندرێن .
٣. هەر دەست درێژییەك بكرێتە سەر ئەندام لـە كـاتی ئەنجامـدانی ئەركەكـەی یـاخود بـە هـۆی دەسـتدانە پیـشەكەی دەسـت درێژیكـەر لەسـەر ئـەو كـارەی سـزای ئـەو كەسـەی بەسـەردا دەسـەپێنرێ ، كـە دەستدرێژی كردبێتە سەر فرمانبەرێ لە كاتی فرمانەكەیدا .
٤. پێویستە دەستەلاتی لێكۆڵینەوە بەر لەهەر لێكۆڵینەوەیەكی لەگەڵ ئەندام دا لەسـەر تـاوانی نـەبینراو ، ئاگاداری سەندیكا بكاتەوە ، پێویستە سەندیكاش لە كاتی لێكۆڵینەوەدا نوێنەری خۆی بنێرێ .
٥. ئەندام لە ژوری بـەكرێی پلـەیـەكی دەزگا تەندروستییەكان و حكومەتییـەكان و پـەیمانگا هونەرییـەكان چارەسەر دەكرێو لە كرێدان دەبووردرێ ، بـەڵام حـەقی مانـدوو بـوونی پزیشك و نەشـتەرگەرەكان لـە لیـستی حیـساب لـە كـاتی نووسـتنی ئەنـدام لـە نەخۆشـخانەی ئـەهلی و چـوونە عیـادەی تایبـەتی دادەشكێنرێ .

ماددەی سیو حەوتەم :

١. هەر كەسێكی دەستی دایە پیشەی پزیشكی بە بێ ئەوەی پێشتر خۆی ناونووس كردبێ یان مۆڵـەتی بـە پێی حوكمەكانی ئەم یاسایە وەرگرتبێ ، بە غەرامەیەك سزا دەدرێ لـە (٢٠٠٠) دینـار كـەمتر نـەبێو لـە (٣٠٠٠) دینار پتر نەبێ .

٢. هەر کەسێ ، سیفەتێ یا نازناوێ ، یان نیشانەیەکی ساختەی لە خۆ نابێ کە گوایا مۆڵەت دراوە پیشەی پزیشکی بکات ، ئەوە بە پێی یاسا کارپێکراوەکان سزا دەدرێ.

ماددەی سی‌و هەشتەم :

دەشێ پزیشکێکی مۆڵەتدراو پزیشکێکی دیکە دابنێت لە عیادەکەی کار بکات بە مەرجێك ئەوەی جێی دەگرێتەوە هەمان پلەی زانستی و پسپۆری هەبێ و ئەو ماوەیەش لە سێ مانگ پتر نەبێت .

ماددەی سی‌و نۆیەم :

ئەنجومەنی رەفتەنی (کاتی)ی سەندیکای پزیشکانی هەرێمی کوردستانی عێراق کە بەپێی بڕیاری ژمارە (٣٠)ی رۆژی ١٩٩٧/١٠/٢١ دامەزراوە ، لە بەڕێوەبەرایەتی کاروباری سەندیکادا بەردەوام دەبێ بە مەرجێ هەڵبژاردن لە ماوەیەکدا لە شەش مانگ پتر نەبێ کە لە رۆژی دەرچوونی ئەم یاسایەوە دەست پێ دەکا ، ئەنجام بدرێ .

ماددەی چلەم :

هەر دەقێ پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە بێت ، کاری پێ ناکرێ .

ماددەی چل و یەکەم :

پێویستە وەزیرە پێوەندارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە کار .

ماددەی چل و دوەم :

ئەم یاسایە لە رۆژی بڵاوکردنەوەی لە وەقایعی کوردستانیدا ، دەخرێتەکار .

د. رۆژ نـــوری شاوەیس

سەرۆکی ئە نجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

بە ناوی خوای گەورەو میهرەبان

بە ناوی گەلەوە
ئە نجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیـــار: ٢٢
مێژووی بڕیـــار: ٢٠٠٠/١٠/٢٩

((بـڕیـــار))

پشت بەو یاساکارییەی کە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی ژمـــــارە (١٢) ی رۆژی (٢٩ /١٠ / ٢٠٠) یدا ئەنجامی داوەو ، بە پێی حوکمی بڕگە (١) ی ماددەی (٥٦) لـە یاسـای ژمـارە (١) ی هەموار کراوی ساڵی (١٩٩٢) و ، بە پێی ئەو دەســـەلاّتەش کە بڕگە (٣) ی ماددەی دووەمی یاسـای ژمارە (١٠) ی ساڵی (١٩٩٧) پێمـــانی داوە ، بریاری دەرهێنانی ئەم یاسایەیخوارەوەمان دا ٠

یاســـای ژمـارە (٧) ی سـاڵی ٢٠٠٠
یـــاسای خانەنشینی کەمئەندامبوانی پێشـمەرگە

مـادەی یەکەم :

ئەو پێشمەرگەیەی لەم حاڵەتانەی خوارەوە دا ، تووشی کەمئەندامبوونی لەش بوون، خانەنشین دەکرێن:

١. ئەگەر پلەی زەبوونیی ، بە پێی راپۆرتی پزیشکی کە لە لایەنێکی پسپۆڕەوە دەرچووبێ، (٥٠٪) یان زیاتر بێ٠

٢. ئەگەر ئەندامێکی دیوی دەرەوەی لەشی لە دەست دابێ،سا پلەی زەبوونیی هەرچەندە ، دەبێ، ببێ

مـاددەی دووەم :

هەر پێشمەرگەیێ پلەی زەبوونیی گەیشتبێتە (١٠٠٪) یـان ئەندامێکی لەشی ((وەك ئەوەیلە بڕگەی دووەمی ماددەی یەکەمدا هاتووە)) لە دەست دابێ ، مووچەیەکی خانەنشـــینی بۆ دەبڕدرێتەوە، بە قەدەر ســـەرجەمی ئەو مووچەو دەرماڵەیە بێت کە **مانگانە لـە کاتی خزمەتا وەریدەگرت** ٠

ماددەی سێیەم :

هـــەر پێشمەرگەیێ پلەی زەبوونیی لە (٥٠٪) کەمتر نەبێ و نەگەیشتبێتە (١٠٠٪) ، ئـــەوە مووچـــەیەکی خانەنیشینی بۆ دەبڕدرێتەوە بە قەدەر ئەو مووچەیە بێت کەلە کاتی خزمەتا وەریدەگرت ٠

مـاددەی چوارەم :

ئەو پێشـــــمەرگەیەش کە تووشی کەمئەندامی بووەو پلەی زەبوونییەکەی لە (٥٠٪) لەســــەر حەزو ئارەزووی خۆی هەواڵەی یەکـــە جێنەگۆڕە (الوحدات الپابتە) کانی ریزەکانی پێشمەرگە دەکرێ کە لەوێ کاربکات٠

ماددەی پێنجەم :

هەر دەقێ پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە بێت،کاری پێ ناکرێ ٠

ماددەی شەشەم :

پێویستە وەزیرە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە کار ٠

ماددەی حەوتەم :

ئەم یاسایە لە رۆژی بلاّوبوونەوەی لە جەریدەی رەسمیدا ، دەخرێتە کار .

د. رۆژ نـــوری شاوەیس
سـەرۆکی ئە نجـومەنی نیشتمانیی کوردسـتانی عێـراق

بە ناوی خوای گەورەو میهرەبان

بە ناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیـــار: ٢٣
مێژووی بڕیـــار: ٢٠٠٠/١٠/٣٠

((بـڕیـــار))

پشت بەو یاساكارییەی كە ئەنجومەنی نیشتیمانیی كوردستانی عێراق لە دانیشتنی ژمـــــارە (١٣) ی رۆژی (٣٠ / ١٠ / ٢٠٠٠) یدا ئەنجامی داوەو ،بەپێی حوكمی برگە (١) ی ماددەی (٥٦) لە یاسای ژمارە (١) ی هەموار كراوی سالّی (١٩٩٢) و ، بەپێی ئەو دەسەڵاتەش كە برگە (٣) یماددەی دووەمی یاسای ژمارە (١٠) ی سالّی (١٩٩٧) پێمانی داوە ، بڕیاری دەرهێنانی ئەم یاسایەی خوارەوەمان دا :

یاسای ژمارە (٨) ی سالّی ٢٠٠٠
یاسای پەیمانگـەی ئامادەكـردنی پێشنوێژو خوتبـەخوێنـانی
وەزارەتی ئەوقاف وكاروبـاری ئیسـلامیی هەرێمی كوردسـتانی عێـراق

ماددەی یەكەم :

دەرچووی پەیمانگەی ئامادەكردنی پێشنوێژو خوتبە خوێنان ، كەسەر بەوەزارەتی ئەوقاف و كارو باری ئیسلامی هەرێمی كوردستانی عێراقە ، بڕوانامەی دیپلۆمی لە زانستە ئیسلامییەكاندا پێ دەدرێو بە (فرمانبەری) پێشنوێژو خوتبەخوێن یان بە مامۆستا لە قوتابخانە ئیسلامییەكانی سەر بە وەزارەتی ئەوقاف و كاروباری ئیسلامی دا دادەمەزرێو،مووچەكەشی بە پێی یاسای كارپێكراوی كارگوزاری (الخدمة) دەستنیشان دەكرێ ٠

ماددەی دووەم :

چۆنیەتی و ڕەوشی خوێندن لە دامەزراندنی پەیمانگەكەدا بە پێڕۆ دیاری دەكرێ ٠

ماددەی سێیەم :

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران ئەم یاسایە بخاتە كار ٠

ماددەی چوارەم :

ئەم یاسایە لەرۆژی بلاّوكردنەوەی لە وەقائیعی كوردستاندا دەخرێتەكارو ، حوكمەكانی ئەو پەیمانگەیانەش دەگرێتەوە كە ئێستا لە هەرێمدا هەن ٠

د. رۆژ نـــوری شاوەیس
سـەرۆكی ئەنجـومەنی نیشتمانیی كوردسـتانی عێـراق

((هۆکـاره پێویسـتیەکـان))

ئەم یاسایە بۆ ئەوە یاساکاری کراوە کە پێشنوێژ و خوتبـە خوێنـانی لـە بـارو مامۆسـتایانی لێهـاتوو لـە هەرێمی کوردستانی عێراقدا ئامادەبکرێن٠

بسم الله الرحمن الرحيم

بإسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان العراق
رقم القرار: ٢١
تأريخ القرار: ٢٠٠٠/١٠/٢٩

((قـــرار))

بناءا" على ما شرعه المجلس الوطنى لكوردستان العراق بجلسته المرقمة (١١) و المؤرخة في ٢٠٠٠/١٠/١٨استنادا الى حكم الفقرة (١) من المادة ٥٦ من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وللصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية
من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ قررنا اصدار القانون الاتى :

قانـــون رقم (٦) لســـنة ٢٠٠٠
قانـــون نقابـــة الاطباء لاقليم كوردســـتان العـــراق

المادة الاولى :

يقصد بالعبارات التالية المعانى المبينة ازاءها :

الاقليم :ويقصد به اقليم كوردستان – العراق ٠

النقابة : نقابة الاطباء لاقليم كوردستان العراق ٠

المجلس : مجلس النقابة

النقيب : نقيب أطباء كوردستان ٠

الطبيب: كل عضو فى النقابة حاصل على شهادة لا تقل عن البكالوريوس فى الطب أو ما يعادلها من جامعة أو معهد معترف بها من قبل مجلس التعليم العالي فى اقليم كوردستان و يزاول المهنة بممارسة احدى الاختصاصات الطبية المقررة فى هذا القانون.

ممارسة المهنة : هى العمل فى الاختصاصات الطبية فى احدى مجالات الدراسات و التخطيط ذات الغرض الطبي و تقديم الاستشارات بصددها و الاشراف عليها و العمل فى الوظائف الطبية التى يعينها مجلس النقابة ٠

الفصـل الأول

((التأسيسـات و الأهـداف))

المـادة الثانيـة :

تؤسس بموجب هذا القانون نقابة بأسم نقابة أطباء اقليم كوردستان – العراق تتمتع بالشخصية المعنوية و يكون مقرها أربيل عـاصمة الاقليم و لها ان تفتح فروعا فى محافظات الاقليم •

المادة الثالثـة :

تهدف النقابة الى تحقيق مـايلى :

١. وقوف الاطباء الى جانب شعب كوردستان ومساندته فى دعم حكومة الاقليم و النظام الديمقراطي واسناد الفيدرالية وترسيخها و تطويرها •
٢. الدفاع عن الحقوق المهنية المشروعة للأطباء فى الأقليم •
٣. تنظيم مساهمة الأطباء فى الحياة الاجتماعية •
٤. الأشراف المهني على مزاولة الأطباء للمهنة فى العيادات الخاصة و المستشفيات الأهلية لمنع الممارسات الخاطئة المخلة بقدسية المهنة •
٥. تثبيت شروط فتح العيادات الخاصة و منع الحالات التى لا تتوافر فيها الشروط.
٦. توفير فرص العمل للاطباء من سكنة الأقليم•
٧. تنظيم علاقات الأطباء مع اجهزة الدولة و المؤسسات الحكومية و غير الحكومية.
٨. التعاون مع النقابات و الجمعيات المهنية الأخرى فى الأقليم و خارجه من التي تتفق أهدافهامع أهداف النقابة •
٩. تقوية الروابط مع الاطباء الكورد واصدقاء الشعب الكوردي من خارج الاقليم •
١٠. رفع المستوى المهني والعلمي والثقافي لاعضائها للارتقاء بالمهنة والمحافظة عليها
١١. ابداء الرأي بمشاريع القوانين والانظمة المتعلقة بمهنة الطبابة والاتفاقيات الصحية •
١٢. السعي لضمان مستقبل الاعضاء في حالات المرض والشيخوخة والعجز •
١٣. تنظيم قواعد ممارسة المهنة ومراقبة تطبيقها •

الفصـل الثـاني

((ألانتمـاء والعضـوية))

المــادة الرابعـة :

يشترط في العضو ان يكون :

١. من مواطني كوردستان العراق او مقيما" فيـه .

٢. غير محكوم عليه بجناية غير سياسية او جنحة مخلة بالشرف ٠
٣. حاصلا على شهادة لا تقل عن بكالوريوس او ما يعادلها في الطب ٠

المـادة الخامسة :

١. يكــون الانتمــاء الــى النقابــة بطلب تحريري يقدم الى النقيب او رئيس الفرع في المحافظة مرفقا" بالوثائق اللازمة ٠
٢. يعـرض طلب الانتمـاء على المجلس خــلال (٣٠) يومـا" من تـأريخ تسـجيله في النقابـة وعلى المجلس البت فيــه خلال هذة المدة ، وعند انقضائها دون البت فيه يعتبر مقبولا" ٠
٣. للمجلس رفض طلب الانتماء بقـرار مسبب ولـصاحـب الطلـب ان يطعـن فبــه لـدى محكمة تمييز اقليم كوردستان العراق خلال (٣٠) يوماًمن تأريخ التبلغ به ويكون قرار المحكمة باتاً .

المـادة السادسة :

١. لايجـوز للطبيـب فـى الأقـليم ممارسـة المهنـة الا بعـد انتمائـه للنقابـة و حـصوله علـى شـهادة التسجيل واجازة ممارسة المهنة ٠
٢. يجـوز للـراغبين مـن الاطبـاء الكـورد مـن خـارج الاقليم الأنتمـاء الى النقابـة علـى أن تتـوفر فيهم الشروط القانونية و لمجلس النقابة الحق في قبول طلباتهم أو رفضها ٠

المـادة السابعـة :

يجري تجديد اجازة ممارسة المهنة خلال شهر كانون الثاني من كل سنة واذا تخلف العضو عن ذلك دون عـذر مـشروع يمنـع مـن ممارسـة المهنـة ولا تـمنـح لـه الاجازة الابعد تـسديد بدل التجديد مضاعفا" ٠

١. اذا تخلـف العضـو عـن تجديـد اجازتـه لـسنتين متتـاليتين دون عـذر مـشروع يـشطب اسمـه مـن السـجل ويمنـع مـن الممارسـة واذا رغـب فـى اعـادة تـسجيله فعليـه تـسديد بـدل الانتمـاء وبـدل تجديـد اجازة ممارسة المهنة مضاعفة ٠
٢. اذا فقد العضو شرطا" من شروط الأنتماء فأنه يفقد العضـوية فيها ويمنع من ممارسة المهنـة بقرار من المجلس وله الطعن فى هذا القرار لدى محكمة تمييـز الأقليم خـلال مـدة (٣٠) يومـا" اعتبارا"من تاريخ تبلغه به ويكون قرار المحكمة باتا"٠

المـادة الثـامنـة :

لايحق للعضو الجمع بين منصب النقيب والمناصب التالية :

١. رئاسة المجلس الوطنى ٠
٢. وزير أو وكيل وزارة فى وزارات الأقليم ٠
٣. مدير عام فى وزارة الصحة و الشؤون الاجتماعية ٠

٤. مدير شركة تجارية ٠

المـادة التاسـعة :

١. لا يجوز مزاولة المهنة لغير اعضاء النقابة الذين اوفوا بالتزاماتهم بموجب هذا القانون.

٢. على الدوائر الرسمية وبقية مؤسسات الاقليم ارسال صورة من امر تعيين او تشغيل الطبيب الى النقابة اذا كان منتميا" ٠

المـادة العاشـرة :

١. لا يجوز للطبيب المجاز فتح اكثر من عيادة واحدة في الاقليم ٠

٢. لا يحق للطبيب ان يحمل لقب الاختصاص في أي فرع من فروع الطب الا بعد حصوله على هذا اللقب اصوليا" وتسجيله في النقابة ٠

٣. للاطباء من منتسبي الدولة وجميع القطاعات الاخرى ممارسة المهنة خارج اوقات الدوام الرسمي وحسب الضوابط المحددة لهم من قبل النقابة ٠

٤. وجوب مراعات احكام الاتفاقيات والعقود بالنسبة للاعضاء الكورد والاجانب والوافدين من المحافظات العراقية الاخرى عند السماح لهم بممارسة المهنة٠

الفصـل الثـالث
((التشـكيلات))

المادة الحادية عشر :

أولا": تتألف النقابة من التشكيلات التالية :-

١. الهيئة العامة ٠

٢. مجلس النقابة ٠

٣. لجنة الانضباط ٠

٤. هيئة الفروع في المحافظات ٠

ثانيا":

١. تتألف الهيئة العامة من جميع الاعضاء او المندوبين الذين اوفوا بالتزاماتهم بموجب هذا القانون وتعتبر اعلى سلطة في النقابة وتعقد اجتماعا اعتياديا في مقرها خلال الاسبوع الاول من شهر أذار كل ثلاث سنوات اعتبارا" من تأريخ اجراء الانتخابات بقرار من المجلس ودعوة من النقيب لانتخاب النقيب وثمانية اعضاء اصليين وعضوين احتياط لاشغال عضوية المجلس ولجنة الانضباط ويتم النصاب بحضور ثلثي اعضاء الهيئة العامة او المندوبين وعند عدم اكتمال النصاب تجري الانتخابات بعد خمسة عشر يوما" من الاجتماع الاول في

الوقت والمكان المحددين ويعتبر النصاب كاملا بحضور ثلث الاعضاء او المندوبين وبعكسه يعتبر المجلس مستمرا في عمل دورة اخرى ٠

٢. في حالة زيادة عدد اعضاء الهيئة العامة عن (٥٠٠) خمسمائة عضو سيجري الانتخاب عن طريق المندوبين وتحدد نسبة التمثيل من قبل المجلس او من يقوم مقامه وبضمنهم اعضاء مجلس النقابة ٠

المادة الثانية عشر:

١. تعقد الهيئة العامة اجتماعا" اعتياديا" لغرض :

أ- انتخاب النقيب ومجلس النقابة باشراف القضاء٠

ب- تصديق ميزانية النقابة ٠

ج- اقرار النظام الداخلي وتعديله والنظر في الاقتراحات المقدمة لغرض تعديل قانون النقابة٠

٢. يعقد مجلس النقابة سنوياً بالاشتراك مع مجالس الفروع لغرض :

أ- اقرار الميزانية السنوية والحسابات الختامية ٠

ب- مناقشة واقرار التقرير السنوي وشؤون النقابة ٠

ج- النظر في الاقتراحات الواردة بشأن تعديل قانون النقابة والنظام الداخلي ٠

المادة الثالثة عشر:

١. يجوز دعوة الهيئة العامة الى اجتماع غير اعتيادي في احدى الحالتين :

أ- بقرار مسبب يتخذه اكثرية اعضاء المجلس ٠

ب- بطلب تحريري مسبب يقدمه ثلث اعضاء الهيئة العامة الى المجلس وعلى المجلس اصدار الدعوة وتعيين موعد الاجتماع خلال مدة (١٥) يوما" من تأريخ وصول الطلب ٠

٢. لا يجوز البحث في اجتماعات الهيئة العامة غير الاعتيادية الا في الامور التي ادرجت في جدول الاعمال وجرى الاجتماع من اجلها ٠

المادة الرابعة عشر :

١. لا يجوز للعضو الاشتراك في اجتماعات الهيئة العامة اذا كان ممنوعاً من مزاولة المهنة انضباطيا" ٠

٢. تصـــدر القرارات في اجتماعات الهيئة العامة باكثرية الاصوات وعند تساويها يرجح الجانب الذي صوت له النقيب ٠

المادة الخامسة عشر:

يتولى ادارة شؤون النقابة مجلس يتألف من :

اولا" : النقيب ويشترط ان يكون له ممارسة في المهنة مدة لا تقل عن (١٢) سنة
ثانيا": ثمانية اعضاء وعضوين احتياط ممن امضوا في ممارسة المهنة مدة لا تقل عن (٨) سنوات٠

المادة السادسة عشر :

أولا": ينتخب المجلس بالاقتراع السري من بين اعضائه نائبا" للنقيب وسكرتيرا" وامينا" للصندوق في اول اجتماع يعقد بعد الانتخاب و تتحدد صلاحيات كل منهم في النظام الداخلي ٠

ثانيا" : يعقد المجلس جلساته الاعتيادية مرة واحدة في الشهر على الاقل كما يجوز له عقد جلسات استثنائية بدعوة من النقيب او بطلب ثلث اعضائه٠

المادة السابعة عشر:

أولا": يتم النصاب فى المجلس بحضور أكثرية الاعضاء وتصدر القرارات بأغلبية اصوات الحاضرين وعند تساوي الاصوات يرجح الجانب الذى صوت له النقيب ٠

ثانيا": اذا شغر مركز النقيب لاي سبب كان يحل محله نائبه أو السكرتير اذا كان مركز نائب النقيب شاغرا"وذلك للمدة المتبقية ٠

ثالثا": اذا شغر أحد مراكز المجلس لاي سبب كان فيحل محله عضو من بين الاعضاء الاخرين عن طريق الاقتراع السري ويحل محل الاخير أحد الاعضاء الاحتياط الاكثر صوتا"٠

رابعا": اذا شغرت مناصب أكثرية اعضاء المجلس (عدا رؤساء الشعب) فعلى المجلس دعوة الهيئة العامة خلال شهرين للاجتماع لانتخاب من يملؤها بنفس الطريقة المبينة في هذا القانون للمدة المتبقية ٠

المادة الثامنة عشر :

يعتبر عضو المجلس أو أحدى لجانها مستقيلا" اذا تغيب عن حضور ثلاث جلسات متتالية أو خمس جلسات متفرقة خلال السنة بدون عذر مشروع ٠

المادة التاسعة عشر :

يتولى مجلس النقابة الاختصاصات التالية :

أولا:

١. العمل على تحقيق أهداف النقابة ٠
٢. قبول انتماء الاعضاء ومنعهم من ممارسة المهنة ٠
٣. ادارة شؤون النقابة و تنفيذ الخطط والبرامج ٠

٤. دعوة الهيئة العامة للاجتماع وتنفيذ قراراته •
٥. الاشراف على الفروع و تأمين انسجام نشاطاتها•
٦. اعداد الموازنة السنوية والحسابات الختامية وادارة مالية النقابة •
٧. أحداث فروع النقابة •
٨. الاشراف على تنظيم ممارسة المهنة فى العيادات الخاصة •
٩. تقديم المقترحات بشأن تعديل قانون النقابة •
١٠. اختيار من يمثل النقابة فى اللجان الرسمية وغيرها فى حالة عدم تمثيلهامن قبل النقيب •
١١. احالة القضايا والشكاوي التي ترد اليه الى اللجان المختصة •
١٢. المساهمة فى تقديم الاقتراحات بشأن التشريعات والخطط والبرامج الصحية في الاقليم
١٣. تشكيل لجان فرعية لتحقيق أغراض هذا القانون •
١٤. اقرار تملك الاموال والعقارات وقبول المنح وشروط الاقراض وتقديم المساعدات المالية ضمن أغراض النقابة •
١٥. الاعداد للانتخابات •
١٦. منح اجازة مزاولة المهنة •
١٧. البت فى استقالة النقيب أو أي من اعضاء المجلس أو لجان النقابة أو ما شابهها على ان تعرض على الهيئة العامة فى أول اجتماع لها •
١٨. تأسيس و أدارة نوادي النقابة وفقا"لقانون الجمعيات •
١٩. قبول الهبات بموافقة الجهات الرسمية

ثانيا" : تخويل بعض صلاحياته للنقيب أو رؤساء الفروع •

المادة العشـرون :

اضافة الى ما يخوله به مجلس النقابة من اختصاصات يتولى النقيب ما يلي :

أولا":

١. تمثيل النقابة أمام الجهات كافة •
٢. تنفيذ قرارات مجلس النقابة •
٣. دعوة الهيئة العامة للاجتماع بناء" على قرار مجلس النقابة •
٤. رئاسة اجتماع الهيئة العامة ومجلس النقابة •
٥. توقيع مستندات ايداع وصرف أموال النقابة •
٦. اعداد الموازنة السنوية والتقرير النهائي للحسابات الختامية والتقرير السنوي عن نشاطات النقابة وتقديمهاالى مجلس النقابة فى الموعد المحدد •
٧. تعيين العاملين في النقابة وفق الملاك المصدق من قبل مجلس النقابة وتطبيق ما يتعلق بأمور خدماتهم وانضباطهم •

ثانيا": للنقيب تخويل بعض اختصاصاته الى نائبه أو أحد أعضاء مجلس النقابة ٠

المادة الحادية والعشرون :

١. يستحدث فرع للنقابة في كل محافظة وفقا" للنظام الداخلي ٠

٢. يرأس اجتماع لجنة الفرع رئيسها وعند غيابه يقوم بذلك أكبر الاعضاء سنا" ٠

٣. مدة دورة الفرع ثلاث سنوات من تأريخ اجراء الانتخابات ٠

المادةالثانية والعشرون :

أولا" :

١. يتكون مجلس الفرع من (٥) أعضاء وعضوين احتياط ممن مارسوا المهنة مدة لا تقل عن (٥) خمس سنوات يتم انتخابهم من قبل أعضاء الفرع ٠

٢. يشترط في عضو الفرع أن يكون من سكنة الاقليم ومقيما"فيه ٠

٣. يجري انتخاب رئيس الفرع والسكرتير والمشرف المالي من بين أعضاء الفرع ٠

ثانيا": يتولى الفرع الاختصاصات التالية :

١. تنفيذ خطة العمل المقررة في اجتماع الهيئة العامة و تعليمات مجلس النقابة.

٢. العمل على رفع مستوى المهنة ٠

٣. ادارة شوؤنه المالية

٤. ما يخوله النقيب أو مجلس النقابة من اختصاصات ٠

٥. تعيين مستخدمي الفرع وتحديد اجورهم بعد مصادقة مجلس النقابة عليها

٦. اختيار من يمثل الفرع لدى الدوائر الرسمية بموافقة مجلس النقابة ٠

المادة الثالثة و العشرون :

للنقابة تأسيس مراكز ثقافية وأجتماعية ٠

((ماليـــة النقابـــة))

المادة الرابعة والعشرون:

١. تتكون مالية النقابة من :

أ- بدل الانتماء والاشتراك السنوي .

ب- بدل التسجيل

ج- بدل تسجيل لقب الاختصاص .

د- بدل فتح و تجديد اجازه الممارسة الخاصة للمؤسسات الصحية .

هـ . بدل تصديق التقارير الطبية .

و.ارباح مطبوعات النقابة .

ز. الغرامات التي يحكم بها على الاعضاء من قبل لجنة الانضباط في المحافظة .

ح. المنح و الهبات وأي واردات اخرىَ .

ط. عائدات النوادي والمراكز الثقافية و الاجتماعية للنقابة .

٢. اذا حالت ظروف استثنائية دون المصادقة على الموازنة في الموعد المحدد فيعتبر العمل على اساس الابواب و الفصول السابقة لحين المصادقة على الموازنة الجديدة .

المادة الخامسة والعشرون :

اولا" : تكون البدلات التي تتقاضاها النقابة على الوجه الاتي :

١. (١٥٠) مائة و خمسون دينارا" رسم الانتماء لاطباء الاقليم .

٢. (١٠٠) مائة دينار بدل الاجازة السنوية او تجديدها لاطباء الاقليم .

٣. (١٠٠) مائة دينار بدل الاشتراك السنوي للاعضاء و يدفع في موعد لا يتجاوز شهر كانون الثاني من كل سنة و في حالة تخلف العضو عن الدفع في الموعد المحدد فعليه دفع المبلغ مضاعفاً .

٤. (١٥٠) مائة وخمسون ديناراً بدل الاجازة السنوية للعيادة الخاصة للاختصاصيين و (١٥٠) مائة و خمسون ديناراً بدل تجديدها و (١٠٠٠) ألف دينار بدل اجازة الاطباء العاملين في المنظمات غير الكوردستانية .

٥. (١٠٠) مائة دولار رسم الانتماء للاطباء الكورد خارج العراق .

٦. (٥٠) خمسون دولاراً رسم تجديد انتماء الاطباء الكورد خارج العراق .

٧. (٥٠٠٠) خمسة آلاف دينار بدل اجازة فتح مستشفى اهلي و (١٥٠٠) الف و خمسمائة دينار بدل التجديد السنوي .

٨. (٣٠٠٠) ثلاثة آلاف دينار بدل اجازة فتح العيادات الجراحية و (١٠٠٠) الف دينار بدل تجديدها السنوي .

٩. (١٠٠) مائة دينار بدل الاجازة السنوية للعيادات الخاصة للممارسين و (٥٠) خمسون ديناراً بدل تجديدها السنوي .

١٠. (٣٠٠) ثلاثمائة دينار بدل تسجيل لقب الاختصاص .

١١. (٢٥) خمسة وعشرون ديناراً بدل الاجازة السنوية للعياداة الشعبية و (٢٥) خمسة و عشرون ديناراً بدل تجديدها .

١٢. (١٠) عشـــرة دنانير بدل تصديق التقرير الطبي الصادر عن العيادات الخاصة و (١٠) عشرة دنانير عن المستشفيات الاهلية .

ثانياً : تودع النقود و السندات المالية في احد مصارف الاقليم باسم النقابة .

الفصل الرابـــع
((العقــوبات والاحكـــام الانضباطيـــة))

المادة السادسة والعشرون :

تعتبر الاعمال التالية ممنوعة :

١. مخالفة القوانين والانظمة والتعليمات والاوامر وقواعد السلوك المهني وخاصة اجتذاب المرضى بوسائل الترغيب واستخدام الوسطاء ٠
٢. الاساءة الى سمعة المهنة وممتهنيها والحط من منزلتهم العلمية والادبية ٠
٣. انتحال ما يوحي بان الطبيب ذو اختصاص خلافا" للحقيقة ٠
٤. استخدام غير المجازين من ذوي المهن الصحية ٠

المادة السابعة والعشرون :

كل طبيب يخل بواجباته المهنية او يقوم باحد الاعمال الممنوعة او يتصرف تصرفا" يحط من مكانة المهنة او يمتنع عن تنفيذ مقررات النقابة حسب احكام هذا القانون سيعرض نفسه للعقوبات الواردة فيه مع عدم الاخلال بما قد يتخذ ضده من اجراءات حسب القوانين الاخرى ٠

المادة الثامنة والعشرون :

تشكل لجنة الانضباط في مركز النقابة من ثلاثة اعضاء وعضوين احتياط يترأسها احد اعضاء مجلس النقابة بقرار من المجلس ٠

المادة التاسعة والعشرون :

للجنة الانضباط فرض العقوبات التالية :

١. التنبيه – ويكون بتوجيه كتاب الى المخالف ينبه فيه الى عدم الارتياح من تصرفه.
٢. الانذار– ويكون بتوجيه كتاب يعلن فيه الاستياء من تصرفات المخالف ويطلب منه عدم تكرار الفعل وبعكسه ستطبق بحقه عقوبة اشد ٠
٣. الغرامة بمبلغ لا يقل عن (٢٥٠) ديناراً ولا يتجاوز (١٠٠٠) دينار وعند عدم الدفع يمنع من الممارسة الخاصة مدة لا تتجاوز ستة اشهر واذا عاد لارتكاب المخالفة خلال سنة واحدة من تاريخ ارتكاب المخالفة فتكون الغرامة مبلغاً لا يقل عن (٥٠٠) دينار ولا يزيد على (٢٠٠٠) دينار وعند عدم الدفع يمنع من المارسة الخاصة مدة لا تتجاوز السنة
٤. المنع من الممارسة الخاصة للمهنة لمدة لا تتجاوز السنة فقط ٠
٥. الغرامة والمنع من الممارسة معا" الوارد في البندين (٣و٤) ٠

المادة الثلاثون :

اذا وجدت لجنة الانضباط ان الفعل المنسوب الى الطبيب يشكل جريمة فعليها ان تحيل القضية الى المحكمة المختصة مع اوراق القضية ولا يمنع الحكم بالبراءة بعد ذلك من اتخاذ الاجراءات الانضباطية وفق احكام هذا القانون ٠

المادة الحادية والثلاثون :

١. يمنع الطبيب من ممارسة المهنة طوال حبسه او سجنه او حجزه ٠
٢. يمنع الطبيب من ممارسة المهنة اذا حكم عليه بجريمة مخلة بالشرف ذات علاقة بالمهنة
٣. اذا تكرر الحكم على طبيب نتيجة ادانته عن افعال ذات علاقة بالمهنة لا يجوز اعادة تسجيله الا بعد موافقة جديدة من مجلس النقابة وفق الانظمة والتعليمات الصادرة بموجبه .

المادة الثانية والثلاثون :

١. يبلغ قرار المنع من ممارسة المهنة الى الجهات ذات العلاقة التى تنسبها لجنة الانضباط ويعلن عن ذلك في جميع فروع النقابة.
٢. لا يجوز ان يحل طبيب أخر في عيادة الطبيب الممنوع من ممارسة المهنة .
٣. تعتبر الغرامة المحكوم بها من قبل لجنة الانضباط وفق احكام هذا القانون ايراداً للنقابة ٠

المادة الثالثة والثلاثون :

١. اذا قدمت شكوى الى مجلس النقابة فيحيلها الى الفرع ذي العلاقة لابداء رأيه مع التوصيات واذا لم يثبت لدى أي منهما صحة الشكوى تحال الى اللجنة الانضباطية٠
٢. يعين رئيس اللجنة تأريخ انعقاد الجلسة ويبلغ الطبيب بذلك ٠
٣. تكون جلسات لجنة الانضباط سرية ٠

المادة الرابعة والثلاثون :

للنقيب ولأطراف القضية الطعن في قرارات لجنة الانضباط لدى محكمة تمييز اقليم كوردستان خلال ثلاثين يوماً اعتبارا" من تأريخ التبلغ بالقرار ويكون قرارها باتاً ٠

المادة الخامسة والثلاثون :

تتخذ الاجراءات القانونية بحق النقيب ونائبه لدى قيامه مقام النقيب في المخالفات الانضباطية الناشئة عن احكام هذا القانون امام لجنة الانظباط وتكون الاحالة من قبل الهيئة العامة ٠

((أحكـــام عامـــة))

المادة السادسة والثلاثون :

١. لا يجـــوز حجـــز او بيـــع ممتلكـــات النقابـــة الا اذا كان الدين ناشـــئاً عن ثمنها .
٢. لا يجوز تحري مقر النقابة او مقر فروعها الا بحضور النقيب او نائبه او رئيس الفرع او من يمثلهم .
٣. كل اعتداء على العضو اثناء تأدية واجبه او بسبب ممارسته المهنة يعرض الفاعل الى العقوبة التي يعاقب بها من اعتدى على موظف اثناء تأديته لوجباته .
٤. على السلطة التحقيقية اخبار النقابة او فروعها قبل اجراء التحقيق مع العضو في الجرائم غير المشهودة وعلى النقابة انتداب من يمثلها اثناء التحقيق .
٥. يعالج العضو في الغرف المأجورة بالدرجة الاولى في المؤسسات الصحية والحكومية ومعاهدها الفنية ويعفى من دفع الاجور وتخصم اتعاب الاطباء والجراحين من قائمة حسابه عند رقوده في المستشفيات الاهلية وعند مراجعته العيادات الخاصة ٠

المادة السابعة والثلاثون :

١. كـــل من يمارس مهنـــة الطـــب من غير ســـابق تسجيل او اجازة بموجب احكام هـــذا القانـــون يعاقـــب بغرامة لا تقل عن (٢٠٠٠) ألفي دينار ولا تزيد عن (٣٠٠٠) ثلاثة آلاف دينار ٠
٢. كل من انتحل صفة" او لقباً او علامة" تدل على انه مرخص لممارسة مهنة الطب يعاقب بالعقوبات المنصوص عليها في القوانين النافذة ٠

المادة الثامنة والثلاثون :

يجـــوز لطبيب احلال طبيب أخر في عيادته عند تمتعه بالاجازة بشرط ان يكون البديل حاملاً لنفس الدرجة العلمية والاختصاص على ان لا تتجاوز مدة الاجازة ثلاثة اشهر ٠

المادة التاسعة والثلاثون :

يستمر المجلس المؤقت لنقابة اطباء اقليم كوردستان العراق المشكل بموجب قرار المجلس الوطني لكوردستان العراق المرقم (٣٠) في ١٩٩٧/١٠/٢١ في ادارة شؤون النقابة على ان تجرى الانتخابات خلال فترة لا تزيد على ستة اشهر من تأريخ صدور هذا القانون ٠

المادة الاربعون :

لا يعمل بأي نص يتعارض واحكام هذا القانون ٠

المادة الحادية والاربعون :

على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون ٠

المادة الثانية والاربعون :

ينفذ هذا القانون من تأريخ نشره في وقائع كوردستان ٠

د. رؤذ نـوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

بسم الله الرحمن الرحيم

بإسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار: ٢٢

تأريخ القرار: ٢٠٠٠/١٠/٢٩

((قرار))

بناءا" على ما شرعه المجلس الوطنى لكوردستان العراق بجلستة المرقمة (١٢) و المؤرخة فى ٢٩ / ١٠ / ٢٠٠٠ استنادا الى حكم الفقرة (١) من المادة ٥٦ من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وللصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ قررنا اصدار القانون الاتى :

قانون رقم (٧) لسنة ٢٠٠٠

قانون تقاعد معوقي البيشمەرگە

المادة الأولى :

يحال على التقاعد الثيشمةرطة المصاب بعوق بدني فى الحالات التالية :

١. اذا كانت درجة عجزه (٥٠٪) فما فوق بموجب تقارير طبية صادرة من

٢. جهة ذات اختصاص ٠

٣. اذا فقد أحد اعضاء الظاهرية مهما كانت درجة عجزه ٠

المادة الثانية :

كل پيشمەرگە بلغت درجة عجز (١٠٠٪) أو فقد أحد أعضائة الواردة فى الفقرة الثانية من المادة الاولى يخصص له راتب تقاعدي يعادل الراتب والمخصصات الشهرية التى كان يتقاضاها أثناء الخدمة ٠

المادة الثالثة :

كل پێشمەرگە لاتقل درجة عجزه عن (٥٠ ٪) ولا تبلغ (١٠٠٪) يخصص له راتب تقاعدي يعادل الراتب الذي كان يتقاضاه اثناء الخدمة .

المادة الرابعة :

يحال البيشمەرگە المصاب بعوق بدني يقل درجة عجزه عن (٥٠ ٪) للعمل ضمن وحدات ثابتة في صفوف البێشمەرگە وحسب الرغبة .

المادة الخامسة :

لايعمل بأى نص يتعارض وأحكام هذا القانون .

المادة السادسة :

على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون .

المادة السابعة :

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية .

د. رۆژ نـوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

بسم الله الرحمن الرحيم

بإسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان العراق
رقم القرار: ٢٣
تأريخ القرار: ٢٠٠٠/١٠/٣٠

((قرار))

بناءا" على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المرقمة (١٣) و المؤرخة في ٣٠ / ١٠ / ٢٠٠٠ استنادا" الى حكم الفقرة (١) من المادة ((٥٦)) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل و للصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ قررنا اصدار القانون الاتي :

قانون رقم (٨) لسنة ٢٠٠٠
قانون معهد اعداد الائمة و الخطباء لوزارة الاوقاف و الشؤون الاسلامية لاقليم كوردستان العراق

المادة الاولى :

يمنح خريج معهد اعداد الائمة و الخطباء التابع لوزارة الاوقاف و الشؤون الاسلامية لاقليم كوردستان – العراق شهادة دبلوم في العلوم الاسلامية و يعين بوظيفة امام وخطيب أو معلم في المدارس الاسلامية التابعة لوزارة الاوقاف و الشؤون الاسلامية و يحدد راتبه وفق قانون الخدمة النافذ .

المادة الثانية :

يحدد بنظام كيفية انشاء المعهد وسير الدراسة فيه .

المادة الثالثة :

على مجلس الوزراء تنفيذ هذا القانون .

المادة الرابعة :

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ نشره في وقائع كوردستان و تسرى احكامه على المعاهد القائمة حاليا في الاقليم .

د. رۆژ نوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

الاسباب الموجبة

من اجـل اعــداد ائمة و خطباء مؤهلين و معلمين اكفاء في اقليم كوردستان العراق لذا فقد شـرع هذا القانون .